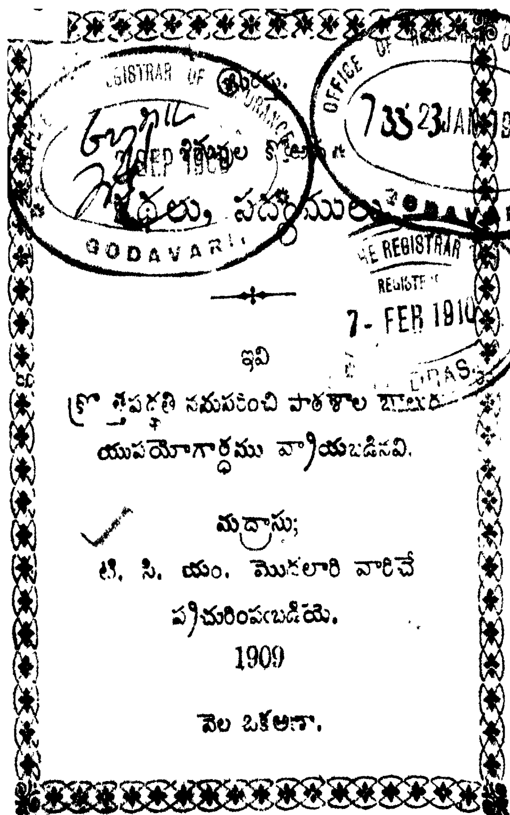

శిశువుల కొఱకు

కథలు, పద్యములు

ఇవి

క్రొత్తపద్ధతి ననుసరించి పాఠశాల బాలుర

యుపయోగార్థము వ్రాయబడినవి.

మద్రాసు;

టి. సి. యం. మొకలారి వారిచే

ప్రచురింపఁబడియె.

1909

వెల ఒకఅణా.

S. B. T. PRESS.

శిశువుల కొఱకు

కథలు, పద్యములు.

రాజు, ఏడు చేపలు.

ఒక రాజునకు ఏడుగురు కొడుకులు. వారు వేటకిఁ బోయి ఏడు చేపలు తెచ్చి యెండఁబెట్టిరి. అందులో ఒక చేప యెండినది కాదు. చేపా! చేపా! నీవెందుకు ఎండలేదే? దుబ్బు చాటువచ్చినది. దుబ్బా! దుబ్బా! ఎందుకు చాటువచ్చితివే? ఆవు మేసినది కాదు. ఆవా! ఆవా! ఎందుకు మేసినావు కావే? పసువులవాడు మేపవాఁడు కాఁడు. పసువులవాఁడా! పసువులవాఁడా! ఎందుకు మేపినావు కావురా? అవ్వ బువ్వపెట్టలేదు. అవ్వా! అవ్వా! ఎందుకు బువ్వ పెట్టలేదే? పిల్లవాఁడు ఏడ్చుచున్నాఁడు. పిల్లవాఁడా! పిల్లవాఁడా! ఎందుకు ఏడ్చుచున్నావురా? చీమ కుట్టినది. చీమా! చీమా! ఎందుకు కుట్టినావే? నా కన్నములో వేలు పెట్టిన నేను కుట్టనా! అనెను.

హాత్తు! కాకి.

రువ్వు, రువ్వు, రువ్వు,
రొట్టెయెత్తుకపోయెను.
వెక్కి వెక్కి వెక్కి
బిడ్డఁ డేడ్చె.

బురదలోను పంది
పొర్లాడు చుండెను.
దానిఁ గఱవ వచ్చి
దాటి కుక్క
బురదలోను గూలి
పోయి లేవఁగ లేక
బొంయి, బొంయి, బొంయి,
బొంయి మనెను.

ఆవా, ఆవా, నీపని యేమి?
పాపా, పాపా, పాలిత్తునురా.
కుక్కా, కుక్కా, నీపనియేమి?

దొంగలువచ్చిన బౌంయ్ బౌంయ్ మంగున్.
పిల్లి, పిల్లి, నీపని యేమి?
ఎలుకలఁ జంపుట నే నబ్బాయీ.
గుఱ్ఱము, గుఱ్ఱము, నీపని యేమి?
బండిని లాగుట బహు వేగముగా.
పాపా, పాపా, నీపని యేమి?
పాఠము చదువుట బడికిన్ బోదున్.
బడి విడిచిన త- ర్వాతనో, నెపుడో.
ఆడుదు నాటల్ పాడుదుఁ బాటల్.

ఇదిగో, ఇదిగో, పచ్చ జెండా.
అదిగో, అదిగో, రైలు బండి.
గఫ్ గఫ్ గఫ్ గఫ్, గఫ్ గఫ్, గఫ్ గఫ్,
రండీ, రండీ, వేగము రండీ.
ఇటుయెక్కండీ, అటుయెక్కండీ.
కో! కో! భస్ భస్, భస్ భస్, భస్ భస్!
బయలుదేరినది బండి, పదండీ

గోతియొద్దకు వచ్చెఁ గప్పలు,
  గూడు విడిచెను కోడిపిల్లలు.
అవియు నివియును గూడి ముచ్చట
  లాడుకొనుచుండెను సుఖంబుగ.
అంతలో నొక పెద్దకప్పకు
  అప్పుడే యొక నీడ గనఁబడె.

  గద్ద యెగురుచునుండె మీఁదను.
గోతిలోనికిఁ గప్పలుఱికెను.
  గూడు చొచ్చెను కోడిపిల్లలు.

మెఱుపులు తళతళ మెఱయుచునున్నవి.
ఉరుములు ఫెళ ఫెళ ఉరుముచునున్నవి,
చిటచిట చిటచిట చినుకులు వచ్చెను,
పటపట పటపట వడగండ్లహహా!
పడి పడి రండీ, వడగండ్లేర్దము,
పడుచున్నవి మన వద్దనెయివిగో,
ఇదిగో నా [illegible] ఏరుచునీ వడి

పదిలము, తలపై పాగా సర్దుము,
కీ పుస్కాడ రాల్ విసరిన గామొను.
గోపాలుని మెయి కొంకరపోయెను,
చాలు, చాలు, నీకే సరదా దీరెను,
కాలువ మాతము, గబగబ రమ్మా,
నీ కేకాలువ వింటగ నిప్పుడు,
పాడుచు నున్నది పదపదల విరాతము.
నీ మూర్ఖత అప్పుడే విడిచెను పదపదను,
అయ్యో! పాపము అనిసుడిలోఁబడె.
మహా! ఆకాశమున పడవలు, మూడవి,
బహు వేగముగా పాడుచు నున్నవి.
ఆ ప్రకృతి యేమో, ఆకాశంబున
కల్లోలించెను వెలుఁగుచు నున్నది!
ఎలుఁగును. నెలుఁగదు, ఇంద్రధనస్సది,
హరివిల్లిదియే అదియేనొందదు.
ఎంతో సొగసది, ఎన్నో వన్నెలు,
పంతులుగారిని బడిలో నడిగెద.

రొట్టెదెచ్చి యింటిలోను
    పెట్టి అవ్వ నీళ్ళ కేగ
తిరిగివచ్చి చూడ, రొట్టెఁ
    దినుచు నుండె నొక్క యెలుక.
పళ్ళు గొఱుకు కొనుచు నొక్క
    పిల్లిఁ దెచ్చి యింటఁ బెట్టి
గొల్లపేటలోను పాలు
    గొనుట కొఱకుఁ బోయె నవ్వ.
తిరిగివచ్చి చూడ, పిల్లి
    తినుచునుండె నెలుకనపుడు.
చూచి, సంతసించి, పాలు
    దాఁచి, అవ్వ తలుపువేసి,
పంచదార కొఱకుఁ బోయె
    త్వరితముగ దుకాణమునకు.
అచ్చటనుండి తిరిగివచ్చి
    అవ్వ తలుపు తీసి చూడ,
పాడుపిల్లి రొట్టె మ్రింగి
    పాలుకూడ త్రాగివేసె.

ఒక్క కాపువాని యింటి
    కొక్క నక్క వచ్చెనూ.
గోడమీఁద గూరుచున్న
    కోడినచటఁ జూచెనూ.
"ఏవిధమున నయిన దీని
    నిపుడు మ్రింగ వలయునూ,"
అని తలంచి నక్క యిట్టు
    లనియె చేరి కోడితో,
"కోడిబావగారు, మీకు
    కుశలమా సమస్తమున్?
మిమ్ముఁ జూడ వలయుననుచు
    మిగులఁ గోరివచ్చితిన్.
రండి, రండి, కౌఁగలించు
    కొండి మీమఱందినిన్."
ఇట్లు నక్క మాయమాట
    లెన్నొయాడుచుండఁగా
గోడ ప్రాఁకునుండి చిన్న
    కుక్క వచ్చి గుఱ్ఱునన్,

"ఇదిగో, కౌఁగలించుకొంటే,
నిదిగో" యనుచు చేతులో
గొంతు కౌఁగిలివైచి నేలఁ
గూల్చి నకటా నవ్వెడే.

కీర్తి వెంబడి సెల్పు దాఁగఁగ
వెన్నమిందాను ఏమిఁగోకట్టే
ఎంతో సుందర దానిఁ గాయము,
తెంగో కాంతము దానిసొగసు.
గద్దెనను, తంటెనను,
కట్టెనను, పెదవైనను,
ఎవరెన్నోవ ఉద్దెపెప్పక,
ఏమిచేయక తొలఁగిపోవును.
జారిలోని గుకొణ దార్లకు
దాని మీఁదను తెల్పిను గొంపెవ.
పోవఁబోవుచు కొట్టఁ బోఁదిక
తొండమున అది చూపుచుండను.
వారు దానికి తినుట కొంక

పండో కాయయొ ఇచ్చుచుందురు.
ఒక్క జంగము కొట్టు మీఁదికి
ఒక్కనాఁడది చాఁపి తొండము.
సూదితో తొండమున పొడిచెను ;
చురుకుమని ఆ పెంకి జంగము.
ఏనుఁగప్పటి కేమి చేసెను
ఏఱుఁగ నట్టే వెళ్ళిపోయెను.
తనకు వలసిన యంత నీటిని
త్రాగి యేనుఁగు తొండములోపల,
కాల్వలో బురదైన నీటిని
కలిపి పట్టెను తొండమంతా నిండి,
ఆకలంగన బురదనీటిని
అపుడు తొండమునిండఁ బీల్చెను;
పరిలి వచ్చెద నపరా మాఁదన
పగల జంగము కొట్టు మీఁదికి
చాపి తొండము బురదనీటిని
జల్లె వర్షము గురిసినట్లుగ.
మంచి వెలని దగులెలను

మాని తడిసెను బురద నీటను;
జంగమయ్యకు బురదస్నానము
సంభవించెను మీఁదు మిక్కిలి.
"శేభు! వహవ్వా! శేభు! వహవా!
పెంకి జంగమువాని కేమఁగు
తగినశాస్తిని జేసినది" యని
దారి నందఱు చూచి నవ్విరి.

రాజుగారికి నొక జాబు
వ్రాసి మంత్రి
పీరుఖానుని చేతఁ బం
పె నది తాను.
దారిలో నెండ వేఁడికి
తాళలేక,
చెట్టు వద్దకు జని వాఁడు
చేరఁబడిరెను.
నపుడ చే నెండవేఁడను
బడలియుండెఁ

గాన నిద్దురపట్టెను
వాని కపుడె
కొంచె మంగలి యొక్కఁడు
గొరిగె, వాడు
మేలుకొనకుండ, గడ్డము
మీస మెల్ల.
కొంత సేపైన పిదప మే
ల్కొని మొగంబు
తడవికొని పీరుఖా నిట్లు
తల్లడిల్లె.
"నేను గాను నిజంబుగ
నేను గాను,
"ఛీ, దివా నెంత మోసము
జేసినాడు!
నన్నుఁ బంపుడు నని వీని
నంపినాఁడు.
"నేను గాను నిజంబుగా
నేను గాను.

'నేనె యైన సర్కారు న

న్నానవాలు

పట్టి "శ్రీరాముఁడా" యని

'పల్కరించు'

అనుకొనుచు రాజుపద్దన

నరిగె వాఁడు.

'ఎవడ'వని రాజు వానిని

హెచ్చరించె.

"నేను గాన గ్యక్షణా! నేను

గాను కాను."

అనుచు శ్రీరాముఁ డపుడు పె

ద్దాఱు పాఱె.

కోకిల పెండ్లికి గాడిదలే సం

గీతము పాడె నహా.

పొగడుకొనిరి యిట్లని వారీరును

మోదముతో సభలో.

మిక్కిలి మధురముగా నున్నది యీ

మేళము పాట, బళీ!
ఆహా! మేళ్మేల్, పెండ్లివారి మా
పతి సుందర, మహాహా!

వేఁటని చెప్పఁగా   వెంకటరాజా.
ఈఁటె బుజంబున   నిడి బయల్దేరె.
తోఁక యాడించుచు   దూరమునుండి.
దూఁకుచు వచ్చెను   తోడి నేస్తుకాఁ.
బీరమ్ము పెంపొద   వెడలిరి వేడ్కన్
ఊరిలో మగతన   మొప్పవాగెల్ల.
వారి ధైర్యంబును   వారి శౌర్యంబు
వారి యుత్సాహమ   వార్యమైయుండె.
మునుపటి వేఁటల   ముచ్చటల్ సెప్పు
కొనుచు వారేగిరి   కుక్కలతోడ.
కొండల వేడేగ   కొండపైకెక్కి
పందులఁ దిగదోలఁ   బంపిరిముందు.
ప్రక్కలఁ బంటులు   పొంచి పోకుండఁ
గుక్కలతోఁ గాచి   కొనికొందఱుండ్రి.

పోటుబంట్లగువారు మొగలకుం బోయి
ఈఁటెలతో నిల్చి రేపుమీరంగ.
వేటరు లందెల్ల వెంకటరాజు.
మేటి పోటరి యని మెప్పొందినాడు.
మొగలలో నెల్లను మొదటిదై యున్న
మొగకాచి యూకార ముఖ్యుఁడు నిల్చె.
కొండ యెక్కినవారు కో, కో, యటంచు,
మెండుగా రాల్ రువ్వి మిక్కిలి యేచ,
సందడి కోర్వఁగఁ జాలక రేఁగి,
పందులు క్రిందికిఁ బాఱిపోఁ జొచ్చె.
కొన్ని, యీఁటెలు చాఁచుకొని క్రిందవేచి
యున్నపోటర్లచే నుసురుగోల్పోయె.
అందొక్క యొంటికాఁ డతిబలశాలి.
ముందున్న యీఁటెలా మొక్కపుచ్చినది,
ఎంతెంతవారైన నింతలోఁజిల్బ
నంతటి వాఁడితో నడరు కొమ్ములది
గ్రక్కున వెంకట రాజున్న దెసకు
మిక్కిలి యుద్ధతి మీఱఁబర్వెత్తె.

అంతకొంతకుండఁటె పొంచివచ్చె.
గొంతకోయఁబడ గుర్రున పంది.
తొందరచే నీఁటి- దూసుకపోయె.
పంది వెంకటరాజు పైకి లంఘించె.
కడువేగమున నది కాళ్ళలో దూరి
పడికాలు పిక్కపై కొమ్ముతోఁ గొట్టె.
గాయముపడి నెత్రు గాఱంగ దూలి
పోయి,కాలియూ,లేచెఁ బోటరి వేగ.
పక్క యాలోభ్రున గొబ్బున పంది
కక్కడకే నిల్చి పదిచావఁ బట్టె.
ఇంతలో వేఁటరి యాఁటె సర్దుకొని
వింతధైర్యముతోడ విడు పంది ననియె.
భావము గ్రహియించి పట్టుపట్టించి
ఆవేసి పందిని వతనిపై విడిచె.
ఈఁటెమిఁదికిపంది యొగబాటెఁ గాని,
పోటుపురక దూవి పోయెను మరల.
పడిపక్క ముసుపటి వలె పంది వాఁవి
ముసుముళ్ళతోడనే విడిచెను మరల.

మఱి రెండు మాఱు లిమ్మడిక్క జేయుమెయ్య.
పఱచి తోపల్ చీల్చె పంది వేఁటరిని.
ఘనను ధైర్యమిం తైనను విడక
ఏనవమాఱు రా జేఁటె పారించి
గాటముగాఁగండె కాయపైఁబొడిచె.
పోటుతో నేలంది భూమిపైఁగూలె.
ఊరూరఁబొగడుచు నుంచుదు నేఁడు
నారాజు ధైర్యంబు నాకుఁజక్క మెచ్చె.

* అడివి పాటం దప్పిన
గాడిదకొడుకు, కనుచుఁ దిట్టఁ
గా విని, యయ్యో,
వీఁడా నాకొడు. కనుచును
గాడిద యేడిచెఁగదన్న,
ఘనసంపన్నా.

సమాప్తము.

---

* చాటువు